

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czímzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Feladataink.

Az országos politikai küzdelem leviharzott. Hivatásunknak esupán azt tekintettük, hogy részrehajlatlanul, hűségesen referáljunk az aktualis esemény közérdekű mozzanatairól. Hogy egyesek félre értenek, az nem a mi hibánk. Megnyugtató a tudat, hogy lapunk a feladata körén kívül eső pártállás-foglalásnak még a látszatát is kerülte.

A választás kérdése felett napi rendre térünk. Fájdalom, egyesek, sőt egész társadalmi osztályok nem csak a választási harc izgalmainak hatása alól nem tudják, de nem is akarják magukat emancipálni s indokolatlan, sőt helytelen következtetéseket visznek be társadalmi- és közéletünk mozgalmába. És téves irányban, sőt elítélendő célzattal folytatják a harcot azok ellen, kik az országos érdeket érintő politikai kérdésben más nézetek voltak. Ez, legyenhébber; politikai éretlenségre vall. Elválaszthatott egyeseket elvi állásfoglalás, nézeteltérés a döntő pillanatig, de a szavazatok lezárásával, az egyéni érzékenykedésnek el kell múlnia.

Légtfontosabb állampolgári jogunk gyakorlásával, legnagyobb erkölcsi felelősséggel járó honfi kötelességünket teljesítvén, a megnyugtató tudat legyen a jutalom ha legyőztünk azért, mert jót akartunk, ha győztünk azért, mert jót tettünk. És ha ezen megnyugvással hagytuk el a küzdőtér, akkor nem visszük át a küzdelmet oly térre, ahol annak se helye, se joga nincsen.

Elfajult s kifejezésre juttatott felfogásokkal szemben, ezen megjegyzésekre utalva lévén, azon

feladatainkról kívánunk szólni, melyeket az országos mozgalom háttérbe szorított, de a községi közérdek szempontjából halaszthatlan intézkedésre várnak.

Ilyen első sorban a nagyközségi szervezet kérdése, mely a szervezeti és ügyviteli szabályok megalkotását immár elodázhatatlanná teszi. Több mint két hónap előtt küldött ki a képviselőtestület egy bizottságot a tervezet némi módosítására. Azóta alszik az ügy. Össze sem hivatott tanácskozásra a bizottság. Pedig sokkal fontosabb, sokkal sürgősebb az ügy, sem hogy szabad volna elposványosodni engednünk. Közeledik az év vége s akkorra sem lesz letárgyalva, törvényhatóságilag jóváhagyatva s életbe léptetve a szabályrendelet és a közigazgatás miseriái miatt a jövő évben is szígyenkeznünk, boszankodnunk, de hátrányait is túrnunk kell.

Égetően sürgős kérdés a községi kölesönügy rendezése. A képviselőtestület tanácskozássainak retortáin már többször átmént, de érdemleges határozat semmi irányban sem hozatott. Igaz, hogy a finansziális kérdések, az adósság csinálás kérdése nagyon megvitandó, ámde annyiszor volt már megrostálva, hogy a döntésre előkészíthetett. Különösen fontos az, hogy községi háztartásunk valahára berendezessék és az elodázhatlan kiadások fedezetéről gondoskodás történjék. De különösen is égetővé teszi az intézkedést a Barcsay-ház adás-vételének oly régóta vajdó kérdése. A községi képviselőtestület elfogadta a Barcsay-örökösök ajánlatát és elhatározta a ház megvételét. Ezt a törvényszabta módon hozott határozatot a vármegye törvényhatósági bizottsága még a

mult évben jóváhagyta s azóta stagnál az ügy. Vagy létre jön a döntés, vagy nem; de a lebonyolítást tovább húzni-halasztani nem lehet.

Itt az ideje, hogy valahára egész komolyan vegye a községi képviselőtestület ezt az ügyet, mely immár oly stadiumba jutott, hogy a felett egyszerűen napirendre térni nem lehet. Legfőbb ideje, hogy a község tisztában legyen a vétel kérdésével, mert ez az örökösök érdeke is és megeshetik, hogy az indokolatlan mulasztás, késedelmek miatt káros bonyodalmak állanak be.

A mielőbb szükségképp egybehivandó községi közgyűlésnek ezen ügyben is valahára érdemileg kell döntenie.

A multak mulasztásait kell a községi képviselőtestületnek pótolni sok tekintetben. És ezekre nézve már intézkedett is. A rendőrség és tűzoltóság szervezése anyagi áldozatokat követel, de elodázhatlan; a két piac vételárát ki kell fizetni s a piaci rendtartást szabályozni. Községházáról gondoskodni kell mindenek előtt. Ez az ohajtott községi közigazgatás alapfeltétele és a megfelelő hivatali személyzet alkalmazása.

Az állami anyakönyvvezetői állásra vonatkozólag már pár év előtt tett intézkedést a közgyűlés s mai napig semmi sem történt.

Ha az ügyek éppen nem, vagy késedelmesen intéztetnek el, mentségül az hozatik fel, hogy az állami anyakönyvvezetői teendők annyira igénybe veszik a jegyzőt, hogy egyéb teendők végzésére nincs ideje.

Nem zárkozhatunk el a községi közelet követelményének teljesítése elől, mely oly sok alak-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Paraszt nábob.

Mióta Makkay Zsigmond székely góbé meglepő ügyességgel oly váratlanul nagyságos ur lett, a paraszti kiválóságok ismertetése is aktualissá lett.

Sok érdekes epizód képezi különösen a Tiszamentén közbeszéd tárgyát, a paraszti milliommósról, az öreg Bagiról. Számos jellemző életrajz teszi, az öreg Bagi nevét még hosszú időn át feledhetlenné. Ellenben sok oly költött dolgot hoznak nevével kapcsolatba, mely az ő karakterével soha sem egyezett. Nem egyszer boszankodott, midőn ezekről tudomást szerzett. Különösen haragudott, midőn hallotta, hogy azt beszélék róla, miszerint ő Pesten bement volna egy kávéházba s onnan azért utosították volna ki, mert paraszti ruhában volt. És ő elment volna egy ruhakereskedésbe, hol frakkot, lakkcipőt, ezilindert, szóval uri öltözközt vásárolt s abba felöltözve visszament a kávéházba, rendelt 100 fekete kávé s a frakkot, ezilindert mártogatta bele s azt mondta, hogy: „igyatok, titeket tisztelnék.”

Aki Bagi József esongrádi nagybirtokost ismerte, ilyen felszeg esztelenkedést fel sem tételezhet róla.

Olyan volt ő, amilyenek a következő, valóban megtörtént eset bizonyítja.

Gr. Károlynak volt a Tiszamentén 5000 holdnyi ártéri birtoka, félreeső helyen. Ezt az ingatlant bérbe vették a közeli község jómódú parasztjai ötvenen, vagy hatvanan. Egyik évben elvette a termést a vizár, másik

évben az aszály tette semmivé, harmadik, negyedik évben szintén elemi csapás, fagy, sáska stb. pusztította el a vetéseket. A bérlek tönkre mentek. És ez nem az első eset volt azon birtokon.

Az uradalmi tisztség felajánlotta a birtokot Baginak örök vételre. Bagi azonban ebbe nem ment bele, hanem kihaszonbérrelte jutányos áron. Háromezerholdat albérbe adott parcellázva s ezért megkapta az egész birtok haszonbérét s kétezer holdat ingyen használt. Oly jó esztendőket következtek s a terménynek oly magas ára volt, hogy a kétezer holdnak hatévi jövedelméből örökáron megvette az egész birtokot.

A szerződésben az is ki volt kötve, hogy a gazdasági ispánt, béresgazdát s cselédséget is meg kell a vevőnek tartani.

Ilyen volt az ő szerencséje minden vállalkozásában. És ő okosan felhasználta a szerencse kedvezését.

Midőn ezen birtokán a gazdálkodást berendezte, bement a szarvasi vásárra s vett 100—120 pár igás ökröt s azután bement a legközelebbi kocsmába ebédelni. Minden hely el volt foglalva, csak egy kis asztalnál ült egy fiatal ur egyedül. Oda ment az öreg Bagi s kalaplevéve engedelmet kért hogy ott helyet foglalhasson.

— Aztán rendesen viselje kend magát, — mondá a fiatal ur.

— Kérem alássan tekintetes uram, én mindig és mindenütt úgy szoktam magamat viselni a hogy illik. — No hát akkor üljön kend le.

A fiatal ur ebédután s már egy kissé jó fejje volt. Egymásután rendelte literszámba a bort s erőltette az öreg Bagit, hogy igyék vele.

— Köszönöm, ha kell, majd rendelek.

— Ejnye, kend komisz paraszt, nemhogy szerencséjének tartaná kend, ha urral egy asztalnál lehet s ihatik. Tudja meg kend, hogy én a Bagi ur új ispánja vagyok. Hát kend ki kutyájának a kölke.

— Megkövetem alásan, én a tekintetes urnak az új gazdája vagyok.

Az új földesur és gazdatisztjének ezen első találkozása eléggé különös volt s midőn az ispán bocsánatot kért illetlen viselkedéséért, az öreg Bagi meglepetődött azt állítván, hogy ő viselte magát illetlenül.

Ilyen volt az a többszörösmilliomos alföldi paraszt, aki munkásságával, takarékoságával, becsületesen uton szerezte roppant vagyonát, aki az apjától csak 50—60 hold földet örökölt s mindenkor meghajolt a képzett emberek szellemi fölénye előtt. Gyermekait már iskoláztatta, képzett emberekké neveltette.

Midőn legidősb fiának uri módon nevelt leánya egy előkelő családból származott katonatiszthez férjhez ment, értékes nászajándékot vásárolt részére Budapestén.

Ekkor történt a következő eset:

Alföldi paraszt gazdaviseltben beállított egyik elsőrangú ékszerüzletbe s szokott alázatosságával előadta, hogy unokája részére akar menyasszonyi ajándékot vásárolni.

Az ékszerész fülbevalót, nyak- és karéket, meggyémántos gyűrűt tett eléje, melyekért 400 forintot kért.

— Lehet finomabb, drágább is, — mondá az öreg Bagi.

ban jelentkezik. Az említettek kivül ott van a vágóhid, a járdahálózat folytatólagos kiépítése, és sok más oly dolog, mely a községi képviselőtestület mielőbbi egybe hívását s a halaszthatlan ügyek érdemleges elintézését indokolja.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Október 6.** Gyásznapja lesz a Magyar nemzetnek október 6-ika, amíg csak ki nem hal az utódok szívéből a honfiai erények iránti tisztelet, tehát addig míg él magyar e hazában. A nemzet hős vértanui halálának évfordulóját nem muló kegyelettel ünnepli az ország, gyász isteni tiszteletek tartatnak széles a hazában. A hazaifaság oltárán meggyújtott szövének sötét korszakra vet világot, de azon félistenekre is, kik dícsőn éltek s Aradon oly hősileg haltak a szabadságért s mint dícsőült nemzeti szentek mindenkor eszményképei lesznek az utókornak, nemzedékről nemzedékre. Petrozsény hazaifaság közönsége is honfiai kegyelettel adózott a 13 vértanu emlékének f. hó 7-ikén, amidőn a római kath. templomban tartott gyász-isteni tiszteleten megjelenve áldotta a nagyok, a dícsők emlékét. A tanítók tanárai s tanítói elvezették növendékeiket a templomba, hogy a kegyelet oltáránál merítsenek lelkesedést, hogy miként kell a hazáért élni s ha kell meghalni.

— **Requiem.** Kendrey Gyula lelkiüdvéért f. hó 7-én mutatott be az Egek-Urának az engesztelő szent miséáldozat. A bányatársulat tisztikara testületileg vett részt a gyászmisén, melyet Husek Gyula s. lelkes czelebrált. Petrozsény intelligens közönsége nagy számmal megjelenve rótta le kegyeletének adóját. A mély áhitat érzetét fokozta Bakos József kántor megható gyászéneke. Megemlíjük, hogy a boldogultnak ravatalára — a mult számunkban említettek kivül — koszerut helyeztet:

— Utolsó üdvözlétül — Blascheck és neje.

— **Köszönetnyilvánítás.** Miután nem vagyok képes a boldogult, feledhetetlen férjem elhunyt alkalmából irántunk a társadalom minden rétegéből nyilvánított részvét kifejezését közvetlenül megköszönni, fogadják mindazok, kik fájdalomukat oly megható módon igyekeztek enyhíteni, úgy a magam, mint gyermekeim és rokonaim nevében is őszinte szívből fakadó köszönetem.

Özv. Kendrey Gyulané
szül. Herber Vilma.

— **Tanítók gyűlése.** A hunyadmegyei általános tanítótestület „Zsilyi” járási köre folyó hó 16-án a lapényi alsótelepi áll. el. népiskolában tartja őszi rendes ülését, melynek tárgysorozata: 1. Gyakorlatitanítás. 2. Előleki megnyitók. 3. Felolvasás, Vass Imrétől. 4. Párisi

Az ékszerész 900 frt. értékű árut, majd még drágább ékszereket mutatott. Végre kiválasztotta az ékszereket, melyeknek vételára 1600 frt. volt. Bagi József két darab ezrest tett le. Az ékszerész nem tudott visszaadni és segédjét elküldte, hogy váltsa fel az egyik ezer forintos bankjegyet.

Néhány percz múlva egy rendőrtisztviselővel tért vissza a segéd. A rendőr tisztviselő felszólította hogy igazolja magát s azt, hogy honnan van annyi pénze.

— Passzust nem hoztem magammal, mondá a paraszt-nábob s azt, se gondoltam, hogy baj az, ha az embernek pár forintja van. Külömben én Bagi József es ingrádi birtokos vagyok.

— Jöjjön a kapitánysághoz, ott igazolja magát.

A rendőrkapitány is gyanusnak találta, hogy ily egyszerű parasztembernél annyi pénz van s hogy oly értékes ékszereket vásárol. Ez is igazolásra szólította fel.

— Tiszta Kálmán miniszterelnök ur ő exzellenziája ismer, azzal tudom magamat igazolni.

A rendőrkapitány bérkocsiban hajtattat át Bagi-val együtt a miniszterelnöki palotába, hol a miniszter azonnal fogadta s személyazonosságát igazolta.

— Lásza Kegyelmes uram, mondá Bagi uram, az is baj ha az embernek pénze van.

— No, nem olyan nagy szerencsétlenség. És egy kis kellemetlenség még se olyan nagy hiba, mintha az embernek pénze nincsen. Mondá a miniszterelnök.

Vissza ment a rendőrtisztviselő a kapitánysághoz az öreg Bagival. Az aranyműves ott várta s nagy hajlongással adta át neki az ékszeret és a visszajáró pénzt.

— Csak tartsa meg a portékáját — mondá Bagi s adja ide a pénzemet, majd veszek én attól ékszeret, aki nem tart tisztességtelen embernek.

tapasztalatok paedagogiai szempontból Nagy Miklóstól. 5. Felolvasás Rédl Frigyesztől. 6. Felolvasás Vigh Nándortól. 7. Keblő ügyek. 8. Indítványok. 9. Gyűlés után kirándulás a kocsz-kemeneczekhez. Az ülésre a tanügybarátokat is tisztelettel meghívja: Fekete József j. k. elnök, Csátsák Gáspár j. k. jegyző.

— **A Hunyadmegyei tantestület** ezévi rendes közgyűlése, — miként már jeleztük — f. hó 25, 26-án Petrozsényben tartatik. A népnevelés apostolai mindenütt széles e hazában kulturális missziót teljesítenek, de vármegyékben e mellett a magyar nemzeti eszme diadaláért küzdve, áldások működéssel hatványozottan kivívják a közismerést. Ünnepe lesz az a nap Petrozsény közönségének, midőn a hazaifas tantestületet szerény tűzhelyénél üdvözölheti s nagyra becsülésének bizonyítékául társadalmunk gondoskodni fog arról, hogy szívélyes vendégszeretettel kelemessé tegye a tantestület megütszölő látogatását s párnapi itt időzését. Az itt tartandó évi közgyűlés programját következőkben közöljük:

Ezen közgyűlésre a tanügylátók s általán a népnevelés ügye iránt érdeklődők meghívotnak. Tárgysorozat: október 25-én d. e. 11-től 1 óráig: 1. Titkári jelentés, megtartja: Berecky Lajos c. titkár. 2. Pénztári jelentés, Lámpe Ferenc c. pénztáros által; ezzel kapcsolatban a pénztár vizsgáló bizottság jelentése. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Folyó ügyek elintézése. 5. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt legálább két nappal benyújtandók az elnökséghez. — Délután a helyi nevezetességek megtekintése és kirándulás a szurduki szorosba. Október 26-án d. e. 8—9 ig a helybeli iskolák megtekintése és a tanítások meghallgatása. 9 óratól d. u. 1-ig: 1. Megnyitókbeszéd, tartja Nehéz János c. elnök. 2. Felolvasás a phonomimikai olvasás-tanításról, Brozák Pál nagyági áll. isk. igazgatótól. 3. Felolvasás, a rajz tanítása az elemi iskolában, megtartja Vass Imre, aninószai bányatelepi tanító. 4. Előadás az első segélynyújtásról, megtartja a budapesti mentő-egyesület valamelyik orvosa. Közbebed d. u. 1 órakor a Wagner-vendéglőben, egy teríték ára 3 kor. Déván, 1901 szept. 28-án tartott központi választmányi ülésből, Nehéz János, c. elnök Berecky Lajos, c. titkár.

— **A hátszegi postarablás.** A Hátszeg felől érkezett utasok beszámolója folyó hó 9-én, hogy aznapra virradó éjjel a hátszegi postakocsit kirabolták. Az első híresztelés szerint 40.000 koronát raboltak el s a postakocsist is meggyilkolták. Annyi igaz, hogy a Hátszegről a vasúti állomáshoz vezető úton a jelzett éjjelen ismeretlen tettesek a postakocsit kirabolták s 14.700 korona készpénzt és 30 ajánlott levelet vittek magukkal. A rablás körülményeinek megértése végett megjegyezzük, hogy Hátszegen tulajdonképpen nincsen vasúti állomás, hanem a várostól 5 kilométernyire, Hátszegváralján. A Piskiről d. u. 4 óra tájban induló vonattal esti 6 órakor érkezik meg a fővárosi posta, de a leveleket, lapokat, pénz- és értékküldeményeket ekkor ott hagyják az állomáson, hanem éjjel a Piski felől egy órakor érkező vonat postaszállítmányaival együtt visszik be postakocsin Hátszegre. A sötét éjszaka leple alatt természetesen, a rablás könnyebben megeshetett, különösen azon úton, ahol 2—3 kilométernyi távolságra sincsen az útmentén egy emberlakta hely, hol az utasok is éjnek idején remegve mennek a városba. Az ut egyik felén egész a vásártörig meredek hegyek emelkednek, másik felén a Malomvíz bozótjai szinte mendedek- és leshelyül kinálkoznak a merénylőknek. A vizsgálatot a csendőrség és a hátszegi kapitányság még az éj folyamán megindította, de a tetteseknek nyomára nem akadt, ellenben nagyon terhelő gyanuokok alapján a postakocsist letartóztatta, aki sértetlenül tért az üres postakocsival a városba s oly ellentmondásba keveredett, hogy bűnrészessége kétségbe vonhatatlannak tűnt fel. Allítólag a postakezelőséget is terhelő mulasztás, amennyiben a postalada nem lett volna elzárva s így a rablók könnyűszerrel juthattak a zsákmányhoz. A vizsgálat erőlyesen folyik. Ujabbán a hátszegi rendőrség táviratban értesítette a főkapitányságot, hogy a tegnapi postalópással Mikanda Péter postakocsinak, akit már letartóztattak s a szeretőjét Pajor Roza cselédet és egy olasz munkást gyanúsított. Ezek a postalópás hajnalán elutaztak Hátszegről és valószínűleg Olaszország felé vettek útjukat. Az ellopott összeg 14.700 korona készpénz bankjegyekben. A rendőrség intézkedett hatalmát Budapest utazának keresztül elfoghassa a szökevényeket, a kocsis bevallotta bűnrészességét.

— **Ellenőrzési szemlék.** A petrozsényi járás szabadságot és tartalékos katonáinak ellenőrzési szemléje

Petrozsényben a következő sorrendben tartatik: Október hó 21-én a közhadsereg kötelekbe tartozó livazényi s vulkáni körjegyzőségbeli; 22-én a petrozsényi és petrillai körjegyzőséghez tartozó községek tartalékosai s 23-án az elmaradtak. A livazényi s vulkáni honvédek ellenőrzési szemléje október hó 25-én, a petrozsényi és petrillai honvédeké október hó 26-án lesz. A népfelkelők ellenőrzési szemléje az egész járásra nézve október hó 31-én és november hó 2-án tartatik.

— **A Máleahid,** melynek veszélyes állapotáról már többször említett tettünk, valahára mégis új hiddal lesz kieserelve. Sternberg Bertalan építési vállalkozóra bízott az új hid építése s ez megnyugtatóan szolgál arról, hogy a veszélyes rozoga tákolmány helyett nem sokára az igényeknek megfelelő állandó hid közvetíti a közlekedést. Az építés legközelebb megkezdetik, oly munkaerővel, hogy elkészül, mielőtt lapunkból „világla” lenne. No, de nem rekriminálunk. A közigazgatási eljárás hosszadalmasságára vet világot, hogy több mint egy évi készülődés, tervezés után késő ősszel fognak a hid építéséhez, midőn a beálló fagyok, a zord időjárás megnehezíti, vagy lehetlenné teszi a beton s egyéb munkálatok teljesítését. Hisszük, hogy a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló s értesülésünk szerrint január hó 1-én életléptetendő törvény uralma alatt gyorsabban nyerne majd az ily ügyek elintézését.

— **Biztos jel.** Egy székely birtokos egyetlen leányához valami katonatiszt járt. Falun minden esemény számba megy. Mikor a délezez tiszt a maga délezez lovával kilovagolt a városból, hát bizony volt nezője! És ez legtöbbször vasárnap történné, a kapuk előtt álló atyafiak ugyancsak ráérték bámulni. Váltig tudakozdta is a cselédségtől, hogy jegyese-e már. Mikor lesz a lakadalom?

Egy ilyen vasárnap, mikor már a tiszt úr belovagolt a városba, a kocsis piros képpel ballagott ki a kint álldogáló nép közé.

— Hát Janesi veszi-e már a kisasszonyt a tiszt úr, no? — Kérdezték.

— Most már bizonyosan tudom, hogy veszi — felelt Janesi.

— Hát osztán honnat tudod olyan bizonyosan?

— Csak onnét, — felelt Janesi — mert ma kijött az estalóba s amért a lovát elfelejtettem megítani, hát olyan pofot adott, hogy majd beestem a jászok alá.

— **Az emlékező tehetség.** Hires emberek emlékező tehetségéről közöl érdekes adatokat egy német professor. Elmondja, hogy Bismarck herezegnek bámulatos volt az emlékező tehetsége. Megesett, hogy ketorás rögtönzött szónoklatot tartott a parlamentben és mikor másnap a ház naplójában elolvasta a beszédjét, rögtön észrevette, ha valamelyik szava helyett mást írtak a gyorsírók. A sztenografusoknak tehát ugyancsak vigyázniok kellett. Spielhagen, a híres regényíró alaposan ráczafol azokra, akik a poétát szórakozott embernek tartják. Nemrégiben — írja a tanár — meglátogattam a nagy író. Mikor bemutatkoztam mosolyogva mondta: „De hisz kérem én jól ismerem Önt.” Egyszer már volt szíves meglátogatni, ezelőtt huszonnyolcz esztendővel. Akkor fekete, hosszú kabátot viselt és a haja rövidre volt nyírva. Ez az adat nemcsak azt bizonyítja, hogy Spielhagennek kitűnő a memoriája, hanem azt is, hogy a professor úr huszonnyolcz esztendőn át jól konserválta magát. III. Napoleon francia császár már nem dicsékedhetett ilyen kiváló emlékezőtehetséggel. Egy háromsoros beszédet nem tudott írás nélkül elmondani: neveket pedig egyáltalában nem volt képes megőrizni az emlékezetében. Nagyon kedves anekdotát mond el a könyv I Vilmos német császárról és egy Becker nevű vadászról. A vadász egyszer egy gyönyörűen faragott bottal kedveskedett a császárnak. Az ajándékot az uralkodó remek arányával viszonzta. Ezt meg kell köszönni, gondolta a vadász. Szép kis köszönőbeszédet fogalmazott és az audenzia előtt három napig éjjelnappal el tanulta. Rettenetes jól megtanulta, az bizonyos — és mégis, mikor a császár előtt állott, egy árva szava sem jutott eszébe. Hatalmas verejtékesöppek gyöngyöztek homlokán, de csak ennyit tudott dadogni: — Felső..... az ön órája. — Az ön órája, felség.....

A császár mosolyogva nézte a kinlódást, azután odalépett hozzá és a vállára ütve, mondá:

— Ugy látom kedves barátom — megállt.

— **Milyen az igazi tiszta bor?** A napokban meghalt Szent-Pétervárott egy ottani nagy borkereskedő czeg tulajdonosa. A czeének az a hire volt, hogy tisz-

ta, hamisítatlan vörös bort árusít. A tulajdonos halála után az örökösök nem akarták az üzletet folytatni. amiért is eladták az összes készletet és üzleti berendezést. A papírok közt a következő utasítást találták: A jó vörös bor készítéséhez végy: 17. 7 liter cukorszirupot, 56. 6 liter vizet, 35 gramm jógecezes citromsavat 8. 7 gramm tannint, 560 gramm hársfabogyót, 35 gramm timsót, 250 gramm glicerint, 5. 6 liter 90 fokos spirítust, 350 gramm élesztőt, 35 gramm timsót, egy kevés aethert, — egy ösöpp szőlőnedvet se!

Tisztelettel kérjük hazai borkereskedőinket, hogy a receptet tudomásul ne vegyék.

— Az iparostanonczok ismétlő-oktatása — mint rendesen a tanév elején — megkezdődött. Figyelmeztetjük az iparosokat és kereskedőket, hogy tanonczaitkat folyó hó 15-ig annál inkább beíratni s az iskolába rendesen küldeni igyekezzenek, mert ellenesetben a törvény megtorló rendelkezésének alkalmazásáért csak magukat okolhatják.

— **Gymnazista mint szabóinas.** Szegeden van egy tekintélyes szabómester, aki tizenhat esztendős fiát, aki most a gymnasium hatodik osztályába jár, szabóinasnak beíratta, még pedig annak módja és rendje szerint az ipartestületnél. A szabómester úgy okoskodik, hogy a fia, amikor az érettségit leteszi, az ipartestülettől is megkapja a felszabadító levelet. Ha pedig az érettségi után jogásznak megy, már szabólegény is lesz. A diák e különleges helyzetében most nemcsak a gymnasiumi tantárgyakat, de a szabómesterséget is tanulja, minek folytán három esztendő múlva ő lesz az egyetlen egyetemi hallgató, aki a ruháját maga szabja és maga varrja s akinek szabóadósság nem nyugtalanítja a lelkiismeretét.

— **A kisgazda közönség figyelmébe.** Az algyógyi m. kir. földmives iskolánál a tél folyamán, két egymástutáni időben, gazdasági tanfolyamok tartatnak. Az elsőtanfolyamot november 1-től december 20-ig, a másodikat január 5-től február 28-ig terveztek. A tanfolyamok célja: az okszerű gazdálkodás alapismereteiben való oktatás, hol elsősorban a saját birtokukon gazdálkodók, másodsorban 18 évet betöltött földmívelők, kik írni, olvasni s a négyalapmíveléssel számolni tudnak előnyben részesülnek. Folyamodványok a m. kir. földmives-iskola Igazgatóságához ezímezve november 1-ig illetve január 5-ig benyújtandók. Az ellátás költségbe nem kerül, a jelenlézők csupán az utazási költséget fedezik. A növendékek a tanfolyamok végeztével bizonyítványt kapnak.

— **A Magyarságot,** mely ezidőszert nemcsak a legelősebb napilap Budapesten, de egyike is a leggondosabban szerkesztett újságoknak, jószívvvel ajánljuk olvasóink figyelmébe. E lapnak mostantól kezdve Benedek Elek a felelős szerkesztője, a magyar családok e kedvelt írója, Györffy Gyula orsz. képviselő a főszerkesztője és Janosó Benedek, a nemzetiségi ügyek ez alapos ismerője a főmunkatársa. A Magyarság a székelykérdés, e nagy nemzeti kérdés napirend tartása mellett, ezímezhez híven az egész magyarság érdekét szolgálja, a régi jó magyar erkölcsök visszaállításán munkál és e végből a szerkesztő szigorúan ügyel arra, hogy a Magyarság-ot az ifjúság is erkölcsi veszedelem nélkül olvashassa. Erre kezesség Benedek Elek neve, írói multja. Az ő táboriban válogatott írói gárda gyűl össze. Az ország minden részéből kétszáz tollforgató ember ajánlotta fel e nagy és szép munkában való részvételt s a belső munkatársak, tárczaírók válogatott gárdája támogatja állandóan, így: Bedő Albert, Gaál Mózes, Jakab Ödön, Petelei István, Földes Géza, Geley József, (segédszerk.), Lengyel Laura, Szana Tamás, Csutak Lajos, Taresafalvi Albert, K. Simon Ferencz, Rapp Viktor, stb. A magyarság minden nap kora délután jelen meg 8—12 oldalon. Vidékre 14 korona, Budapestén 12 korona egy évre az előfizetési ára, tehát a szegény ember is járathatja. A Magyarság kiadóhivatala: Budapestén, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28o.

Közgazdaság.

A dévai kiállítás.

A hunyadmegyei termelők érdekes gyümölcs- és veteménykiállítást rendeztek. Igaz, hogy maga a kiállítás nem volt valami nagyszabású, de oka ennek nem a részvét vagy a jóakarati hiányában keresendő. Oka ennek egyszerűen az volt, hogy Hunyad megye igen sok vidékén a fák a zimankós, erős tél következtében el-

fagytak. De mindez nem csökkentette a kiállítás értékét. Sőt, tekintve épen az elemi esapást, a kiállítás oly szép és oly sikerült volt, hogy fölülmúlt minden várakozást. A kiállított gyümölcsök és vetemények mind tanubizonyosságai annak, hogy Hunyadmegye elsőrendű gyümölcstermelő megye.

A jó anyaföld és a gondos kezelés tették lehetővé, hogy a kiállítás ily szépen sikerüljön. — És hogy sikerült, arról tanubizonyosságot tehet mindenki, ki a kiállított gyümölcsöket látta.

A kiállítás megnyitása ünnepélyesen folyt le. Dél előtt 10 órakor érkezett meg gróf Betlen Miklós Hunyadvármegye főispánja, kit báró Bornemisza Tivadar üdvözölt, mint a gazdasági egyesület elnöke, kérvén őt, hogy a kiállítást nyissa meg.

A főispán meleg szavakban köszöntö meg a szíves fogadtatást. Igéretet tett, hogy maga is közreműködik az egyesület felvirágozásán, és ezzel a kiállítást megnyitottnak jelentette ki.

Ezután megtekintették a „Vigadó” nagytermében kiállított terményeket, melyek egytől-egyig megérdemelték azt, hogy kiállitassanak.

A dévai konzervgyár versenyen kívül állította ki gyáranak kitűnő konzerveit, melyek befőttekből, marmeladékból, gomba-paprikásból és sok más egyébből állottak, ami szemnek, szájnak ingere. A gyár által kiállított tárgyak pléhdobozokban és üvegekben légmentesen voltak elzárva.

A kiállítás zsűrije beható vizsgálat és bírálat után a következő kiállítókat tüntette ki:

1. Diszoklevelet kaptak: a gyógyi földmives-iskola, Spáthi Árpád, Buda Ádám, dr. Csernovits Mihály, gróf Kuun Gézáné. Kompolti Tivadar, dr. Solyom Fekete Ferencz, Bráz László, Blum Zsigmond, Dobozy Károly, Német Lajos, Janza Vazul, Pogány Ádámné.

2. Dícsérő oklevelet nyert: Baló Rezsóné, Buda Imréné, Czako Károlyné, Illés Szavu, Puy Aladárné, Reisz Vendel, dr. Réthy Gyuláné, Székely Károlyné.

3. Pénzjutalmat nyertek: Dózsa György 20 korona aranyban, Süttő János 15 korona, Réthv János 10 korona, Bruz László 10 korona, Boér Domokos 8 korona, Sztánes Miklós 6 korona, Német Lajos 20 korona aranyban, Dobozy Károly 10 korona aranyban, Geber Károly 20 korona aranyban, Ötvös József 10 korona aranyban, Keszler Márton 20 korona, Zsek Ferencz 15 korona, Frank Mátyás 10 korona, Neuman Si-

mon 8 korona, Kunes János 6 korona, Daradits Fábán 5 korona, Lázár Ádám, Sebesán Sándor 5—5 korona, dr. Réthy Gyuláné 10 korona, Fitzner Katieza 6 kor., Reisz Vendel 5 korona.

NYILTTÉR*)

Köszönet nyilvánítás.

Alulírott,*) hálás köszönetemet fejezem ki az **Adriai biztosító társaságnak** hogy néhai férjem 149908 sz. biztosítási kötvénye után, — melyért csak egy félévi díjat 43 kor. 44 fillért fizetett — és elhalt; az Adriai biztosító társulat 2000 koronát azaz kétezer koronát minden levonás nélkül a beszolgáltatott halotti igazolvány után rökton kifizetett, miért is ezen intézetet bárkinek legmelegebben ajánlom.

Hálás köszönetemet nyilvánítom továbbá **Bek Alajos** urnak az Adria biztosító társaság központi hivatalnokának, ki néhai férjemet volt szíves ajánlani a biztosítás felvételéhez.

Kiváló tisztelettel;

Előttünk:
Mandl Hermann,
Szűszer Sándor,
tanuk.

őzv. Csüdör Béláné,
szül: Gecző Etelka.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Bérbeadó lakás.

Petrozsény főutczáján lévő házamban egy **2 szoba, konyha és éléskamrából álló udvari lakás** azonnal bérbeadtatik.

Petrozsény, 1901 október 12.

Krausz Józsefné.

Reich Jakab

→ órás, ékszerész és látszerész ←

Fogaras.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke nagy érdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy Petrozsényben a főutczán, **GROSZ HERMANN**-féle házban **óra-, aranyékszer- és látszer-áru** 2 2 2

fióküzletet

és ezen szakmába vágó javítási műtermet nyitottam.

Midőn ezt ezennel jelentem, tisztelettel jelzem, hogy arany, ékszer, ezüst és óra, valamint **China- és alpaca-ezüst** árukban nagy készletet tartok raktáron, továbbá törött arany és ezüst tárgyakat beváltok, vagy ujakkal kieserélek.

Raktáram és üzletemet berendezvén, vagyok bátor a n. é. közönséget becses megrendelésének eszközlésére felkérni, minthogy az érintett árukat gyári áron fogom elárusítani s a javításokat jótállás mellett a legjutányosabban teljesítenem.

Kitűnő tisztelettel:

REICH JAKAB

Mauthner-féle virág- és veteménymagvak

Portland és román cement, stukatur-nád.

Tűzkár elleni
biztosítási
ügynökség.

Élet- és baleset
biztosítási
ügynökség.

Van szerencsénk a n. é. közön-
ségnek b. tudomására adni, hogy Petro-
zsénybe a fő-utczán lévő

festék- és vasáru

üzletünkben,

minden, a vas- szakmához tartozó áruczik-
kek, *ecsetek*, mindennemű *fegyverek*
dusválasztékban és jutányos áron szec-
rezhetők be.

Tisztelettel:

Stern Adolf és Tsa.

Vidéki megrendelések pontosan eszkö-
zöltetnek.

Kitűnő
borostyánkő olaj,
máz-festék.

35—42

Flobert-fegyver
és
töltvények.

Asfalt fedél-lemez, melyhez kátrány nem szükséges.

Salgó-Tarjáni vastengely.

Kocsiraktár és kár- pitos-üzlet.

Petrozsényben a Mátyásutczában be-
rendezett kocsiraktárunkban dús választék-
ban áll. a n. é. közönség rendelkezésére
a legjutányosabb feltételek mellett a tá-
masztható igényeknek megfelelő

hintó- és kocsikészlet.

Ezen szakmába vágó saját készítmé-
nyeink jóságáért kezességet vállalunk.

Kocsiraktárunk létesítésével alkalmat
kivánunk nyújtani a mélyen tisztelt érde-
kelteknek arra, hogy e tekintetben felme-
rülő szükségletüket helyben s minden te-
kintetben előnyesebben kielégíthessék.

Ocska kocsikat ujjakkal beeserélünk,
kocsikat fényezünk és kijavítunk.

Kárpitosüzletünkben minden, ezen
szakmába vágó munkálatokat a legjutányo-
sabb feltételek mellett s kifogástalanul
végzünk.

Petrozsény, 1901. szept. hó 20.

Szokol Miklós és Szeszák Ferencz.

Üzletátvétel.

Jakabfi Rezső ur *fűszer-, csemege-, ter-
mény- és vasüzletének* átvétele alkalmá-
val, van szerencsém Petrozsény és vidéke tisz-
telt közönségének, minden tekintetben gazdagon
berendezett raktáramat azon kéressel becses fi-

gyelmébe ajánlani, — hogy ezen üzletet azon
teljes bizalomban részesíteni kegyeskedjék, mely-
ben eddig is részesülnie volt szerencséje.

Jutányos árakról, kifogástalan jó áruk pon-
tos kiszolgálásáról kezeskedve s a tisztelt kö-
zönség jóakaratu pártfogását kérve, — maradok
Petrozsény, 1901 október 6-án.

kiváló tisztelettel:
Szüszer Mihály,

Szövetraktár és férfiszabó üzlet.

Az őszi idény beálltával s a téli idény kö-
zeledtével van szerencsém Petrozsény és vidéke
mélyen tisztelt uri közönségének nagybecsű figyel-
mébe ajánlani, a Főutczán az OPREA-féle házban
megnyitott s dusan berendezett

férfiszabó üzletemet.

Legfőbb törekvésem odairányul, hogy legjobb mi-
nőségű gypju szövetek és segédanyagok felhasz-
nálásával s pontos és kifogástalan kiszolgálással
-- részletfizetésre is — szolid árak mellett a szí-
ves megrendelők igényét kielégítem.

Bármily megrendelésnek a modern szabászat
terén szerzett szakismeretemmel és kiváló izléssel
megfelelek.

Kivánatra szövetmintákkal az árak megjelölésével készséggel szolgálok.

Tisztelettel:

Spitzer Fábián.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Kiváló szerencse
Török-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabcsüült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemcsak újabb kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsolhatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyert a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen tizenhárom millió 160,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolhat ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű árai betéjei a következők:

egy nyolczad (1/8)	frt —75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4)	" 1.50 "
egy fél (1/2)	" 3.— "
egy egész (1)	" 6.— "
egy egész (1)	" 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal de legkésőbb

f. év október hó 20-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.
BANKHÁZ A
Budapest, V., Váci-körút 4/a
Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.
Főuradánk osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körút 4.
2. Múzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Közpénzben fizetendő.

1 jutalom	6000000
1 nyer. á	4000000
1 " "	2000000
1 " "	1000000
1 " "	900000
1 " "	800000
1 " "	700000
1 " "	600000
1 " "	400000
1 " "	300000
1 " "	250000
1 " "	200000
1 " "	150000
1 " "	100000
31 " "	50000
67 " "	30000
3 " "	20000
432 " "	10000
763 " "	5000
1238 " "	3000
90 " "	1700
31700 " "	1300
39000 " "	1000
49000 " "	800
50 " "	400
39000 " "	200
29000 " "	100
50,000 nyer. és jut. összegben	13.167,000

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.
Kérek részemre
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben — postautalvánnyal küldöm.
mellemel bankjegyekben (béljegyekben.)

utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm.
A nem tetsző törölendő.

Pontos czím